

**KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.**  
**ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ POLİTİKASI**

## 1. AMAÇ & KAPSAM

Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. (Karsan), gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakma ve toplumun hayat standardını artırmanın en doğru yolu olarak sürdürülebilir kalkınmayı görür ve bu doğrultuda sorumluluklarını yerine getirmek için çalışır.

“İklim ve Çevre”, Karsan Sürdürülebilirlik Programı’nın temel öncelikleri arasındadır. Bir diğer öncelikli konumuz olan “Akıllı Mobilite” de iklim ve çevre duyarlılığımızın ürün ve hizmetlerimize dönük bölümünü temsil eder. Küresel bir sürdürülebilirlik programı olan BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları da “SKA6- Temiz Su ve Sıhhi Koşullar”, “SKA7- Erişilebilir ve Temiz Enerji”, “SKA12- Sorumlu Tüketim ve Üretim”, “SKA13-İklim Eylemi” ve “SKA17- Hedefler İçin Ortaklıklar” amaçlarıyla Karsan Sürdürülebilirlik Programı’nın merkezinde yerini alır. Gerçekleştirdiğimiz faaliyetler ve müşterilerimize sunduğumuz ürün ve hizmetlerle bu amaçlara yönelik gelişime katkı sağlamayı hedefliyoruz.

Yayınlanan bu politika dokümanla, iklim ve çevre risklerinin yönetimi doğrultusunda şirket operasyonlarının yürütülmesini, ürün ve hizmetlerin tasarlanmasına yönelik stratejik yaklaşımın ana ilkelerini ortaya koymayı ve paydaşlarımızı bu yönde bilgilendirmeyi amaçlıyoruz. “Enerji yönetimi”, “sera gazı emisyonları”, “su tüketimi”, “çevre dostu malzeme kullanımı”, “atık yönetimi ve geri dönüşüm”, “araç emisyonları ve yakıt verimliliği” ve “çevresel etkisi azaltılmış araçlar” bu politika kapsamında yönettiğimiz ana risk ve fırsat alanlarıdır.

Bu politika, Karsan operasyonları genelinde geçerli olacak çevre ve iklim değişikliği riskleri yönetim ilkelerinin genel hatlarını belirlemek için yayımlanmıştır ve Karsan ve iştiraklerinin tüm faaliyetleri, yönetici ve çalışanları için bağlayıcıdır.

Karsan, bu politikada listelenen ilkelerin tedarikçi ve iş ortakları tarafından da benimsenip yaygınlaşması için çalışır.

## 2. ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETİM İLKELERİ

Karsan çevre ve iklim risklerinin yönetiminde, değer zinciri bütününe odağa alan bütüncül bir bakış açısı benimser. Bu doğrultuda Karsan'ın, çevre ve iklim etkileri üç ana boyutta tanımlanır:

1. Tedarik Süreçlerinden Doğan Etkiler: Karsan faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için hammadde, malzeme, komponent ve hizmet satın alımları yapılmaktadır. Bu ürün ve hizmetlerin üretiminde çevre ve iklim üzerinde çeşitli etkiler oluşur. Karsan satın alma operasyonlarını gerçekleştirirken tedarikçi ve ürün tercihlerinde bu etkilerin giderilmesini gözetir; toplam maliyet/fayda ilkesini benimseyerek çevre ve iklim etkisi düşük ürünlerin satın alınmasını teşvik eder.
2. Şirket Operasyonlarından Doğan Etkiler: Karsan, operasyonlarının çeşitli noktalarında oluşan çevre ve iklim etkilerini en aza indirecek tedbirler alır.
3. Ürün ve Hizmetlerden Doğan Etkiler: Karsan, ürün ve hizmetlerinin tasarım sürecinden başlayarak, tüketim ve tüketim sonrası süreçlerinde ortaya çıkabilecek iklim ve çevresel etkilerinin en aza indirilmesini sağlamayı, düşük karbon ekonomisine geçişi destekleyecek, tüketicilere iklim dostu tüketim opsiyonları sunmayı hedefler.

Bu kapsamda Karsan;

- a. Faaliyetlerini tabi olduğu çevre ve iklim değişikliği yasal mevzuatına uyumla yürütür. Üretilen ürün ve hizmetlerin de tüketildikleri ülkelerin ilgili ürün ve hizmetin sağlanması ve tüketimine yönelik iklim ve çevre mevzuatına uyumunu sağlar. Yasal mevzuatın düzenlemediği alanlarda ise, uluslararası ölçekte kabul görmüş ilke ve iyi uygulama örneklerini benimser.
- b. Müşterilerinin çevre ve iklim değişikliği gerekliliklerine uyar; bu doğrultuda sürekli iyileştirme ve geliştirme çalışmaları gerçekleştirir.
- c. Çevre koruma ve iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını, faaliyet ölçeği bakımından anlamlı ve mümkün oldukça uluslararası ölçekte kabul gören yönetim sistem ve standartlarına uyumla gerçekleştirir. Bu kapsamda Karsan, faaliyetlerini Dünya Klasında Üretim (WCM) metodolojisi, ISO9001 Kalite Yönetim Sistem Standardı, ISO14001 Çevre Yönetim Sistem Standardı, ISO50001 Enerji Yönetim Sistem Standardı, ISO14064 Sera Gazı Emisyonları Hesaplama Standardı, GHG Protocol Standardı gibi güvenilir sistem standartlarına uygun olarak gerçekleştirir.

- d . Çevre ve iklim risk ve fırsatlarını kurumsal risk yönetimi sistemi kapsamında değerlendirir; iş stratejilerinin belirlenmesi sürecinde kullanır. Bu amaçla senaryo analizi ve stres testleri gibi çalışmalar yürütür.
- e . Üretim tesisleri ve süreçlerinin tasarımında çevresel etki ve iklim değişikliği faktörünü göz önünde bulundurur.
- f . Mevcut en iyi teknikleri, çevre ve iklim dostu teknolojileri kullanarak sürekli gelişim alanı olarak değerlendirdiği çevre ve iklim üzerindeki etkileri azaltmaya çalışır.
- g . Başta sera gazı emisyonları, hava emisyonları, enerji tüketimi, su tüketimi, malzeme tüketimi ve atıklar olmak üzere operasyonlardan doğan iklim değişikliği ve çevresel etkilerini haritalandırır, periyodik olarak sistematik yöntemlerle hesaplar, analiz eder ve kayıtlarını tutar. Elde edilen sonuçları kullanarak iyileştirme çalışmaları yürütür.
- h . İklim değişikliği üzerindeki etkileri ve maliyet unsurlarından dolayı enerjinin güvenli ve verimli kullanımını hedefler, bu doğrultuda sürekli iyileştirme çalışmaları yürütür. Bu kapsamda;
- o Operasyonlar genelinde modern, standart ve düzenlemelere uygun enerji yönetim sistemleri kurar, periyodik bakım ve iyileştirme çalışmaları yürütür.
  - o Üretimin devamlılığını güvence altına almaya yönelik enerji tedarik tedbirleri alır, kesintilere yönelik acil durum planları oluşturur.
  - o Kullanılan enerji kaynakları çeşitlendirilirken iklim değişikliği faktörü göz önünde bulundurulur.
  - o Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı teşvik eder.
  - o Enerji kayıp ve kaçaklarını sürekli araştırır ve giderir.
  - o Enerji verimliliği uygulamalarıyla üretimde enerji yoğunluğunu azaltır.
- i . Değer zinciri genelinde sera gazlarının kontrol ve azaltımına yönelik çalışmalar yürütür. Bu kapsamda;
- o ISO 14064 ve GHG Protocol gibi uluslararası standartlar çerçevesinde değer zinciri genelinde oluşan (Scope1, Scope2, Scope3) sera gazlarının envanterini oluşturur, oluşan emisyonları en az yıllık planda hesaplar.

- Değer zincirinde sera gazı emisyonu yoğunluğunu azaltıcı tedbirler alır.
  - İklim değişikliği risklerini düşürücü faaliyet ve yatırım kararlarında finansal fizibilitenin yanında toplam fayda unsurlarını da göz önünde bulundur; bu gibi çalışmaların teşvikine yönelik olarak “şirket içi karbon fiyatlandırması” ve “karbon nötrleme” gibi araçları kullanır.
- j . Su kaynaklarının canlı yaşamı için vazgeçilmez bir ihtiyaç olduğunu kabul eder; üretimde su yoğunluğunu azaltmaya ve su geri kazanımına yönelik uygulamaları destekler. Atık su deşarjını ve kirlilik yükünü azaltmaya çalışır.
- k . Sorumlu malzeme kullanımı yaklaşımı doğrultusunda, malzeme tüketiminin azaltılmasını; “geri dönüştürülmüş”, “geri kazanılmış”, “geri kazanılabilir” ve “çevresel etkisi azaltılmış malzeme” kullanımının artırılmasını ve malzeme planlaması süreçlerinde “döngüsel ekonomi” yaklaşımının göz önünde bulundurulmasını destekler.
- l . Atık yönteminde değer zinciri yaklaşımını göz önünde bulundurur, uygulanabilir atık yönetim prosedürleri oluşturarak atıkların en aza indirilmesini, oluşan atıkların kaynağında ayrıştırılmasını, öncelikle en yüksek oranda geri kazanılmasını, geri kazanımın mümkün olmadığı durumda en çevreci seçeneklerle bertaraf edilmesini sağlar.
- m . Fiziki yatırımlar planlanırken çevresel etki değerlendirme çalışmaları yürütür, operasyonlarının biyoçeşitlilik üzerindeki potansiyel etkilerini değerlendirerek hareket eder.
- n . Tedarikçi ve ürün tercihlerinde, tedarik lojistik ve diğer ilgili süreçlerinde iklim değişikliği ve çevresel etkileri değerlendirir; uygulama ve süreçlerini tasarlarken bu etkilerin azaltılmasını göz önünde bulundurur; tedarikçilerini iklim ve çevresel etki yönetimi uygulamaları geliştirmeleri doğrultusunda teşvik eder.
- Elektrikli ve otonom araçlar, çevresel etkisi azaltılmış, yakıt verimliliği ve düşük emisyon düzeyi sağlayan araçlar, inovatif mobilite çözümleri gibi ürün ve hizmetlerini bir kaldıraç kullanarak müşterilerinin iklim değişikliği ve çevresel etkilerini azaltmasını, risklerini minimize etmesini sağlayıcı sorumlu seçenekler oluşturarak düşük karbon ekonomisine geçişi teşvik eder.
- p . İklim ve çevresel etkilerin yönetimini SMART hedefler belirleyerek gerçekleştirir. Hedefleri belirlerken Bilime Dayalı Hedef, “sıfır atık”, “net-sıfır” gibi vizyon yaklaşımlarını göz önünde bulundurur.

- q . İş hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmalar, iç kontrol ve gerekli hallerde bağımsız denetim süreçlerine tabi tutulur.
- r . İklim değişikliği ve çevre sorunlarına yönelik gelişmeleri, uluslararası ve yerel gündemi takip eder. Sektörel ve kamusal girişimlerin bu alanda yaptığı çalışmalara katılır. Bu çalışmalarda ortaya çıkan yeni uygulama ve görüşleri faaliyetlerini geliştirmekte kullanır.
- s . Şirket çalışanlarının, iş ortaklarının, dış paydaşlarının ve genel anlamda toplumun çevre sorunları ve iklim değişikliği konusunda bilinç düzeyini artırmaya yönelik çalışmaları destekler.
- t . Çevre ve iklim değişikliği konusunda, satış kanalları başta olmak üzere iş ortaklarıyla, tedarikçileriyle, kamu kurumlarıyla, sivil toplum örgütleriyle, uluslararası kuruluşlarla, mesleki birlik ve komiteler ile iş birlikleri, ortak proje ve çalışmalar geliştirir.
- u . Çalışanların çevre ve iklim değişikliği etkilerinin azaltılmasına yönelik proje ve uygulama önerilerini almaya yönelik kanallar geliştirir, başarılı önerileri tanıma, takdir ve ödüllendirme sistemleri aracılığıyla teşvik eder.

### **3. UYGULAMA SORUMLULUĞU**

Bu politika çerçevesinde, Karsan Sürdürülebilirlik Kurulu oluşturulmuş ve politika Karsan Yönetim Kurulu'nun onayıyla yürürlüğe girmiştir.

Karsan İklim Değişikliği ve Çevre Politikası'nda yer alan maddelerin hayata geçirilmesinden tüm şirket iş birimleri kendi sorumluluk alanları sınırında sorumlu olup politikanın uygulama takibi Çevre ve Enerji Teknoloji Mühendisi tarafından gerçekleştirir.

### **4. DİĞER KURUMSAL POLİTİKALARLA İLİŞKİ**

Yukarda belirtilen açıklamalar Karsan'ın aşağıda sıralanan politikalarının da bir parçası olarak değerlendirilir:

- Karsan Etik Davranış Kuralları
- Karsan İş Ortakları İçin Davranış Kodu
- Karsan Enerji Politikası

## 5. POLİTİKANIN İZLENMESİ

İşbu politika, yıllık olarak gözden geçirilecek ve değerlendirilecektir. Şirketin uygulamalarında politikayı etkileyecek önemli bir değişiklik olması durumunda, politika gözden geçirilecek ve değişikliklere uyumlu hale getirilecektir.

## 6. İLETİŞİM

Karsan İklim Değişikliği ve Çevre Politikasına yönelik, öneri, ve bilgi talepleri [sustainability@karsan.com.tr](mailto:sustainability@karsan.com.tr) adresine (Karsan Sürdürülebilirlik Kurulu Başkanlığı), uyumsuzluk şikayetleri ise [etik@karsan.com.tr](mailto:etik@karsan.com.tr) adresine (Etik Kurul Başkanlığı) e-posta yoluyla ya da Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş. Hasanağa Organize Sanayi Bölgesi Sanayi Caddesi 16225 Nilüfer Bursa adresine posta yoluyla iletilebilir.